

**ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ

1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

38. Και πέρα από αυτά φροντίσαμε και βρήκαμε πάρα πολλούς τρόπους να ξεκουράσουμε το πνεύμα μας από τους κόπους τελώντας, όπως είναι γνωστό, αγώνες και γιορτές με θυσίες σε όλη τη διάρκεια του χρόνου και έχοντας ο καθένας μας το καλοσυγυρισμένο νοικοκυριό του^ο η ευχαρίστηση που μας δίνουν όλα αυτά κάθε μέρα διώχνει μακριά τη λύπη.

Κι ακόμη, επειδή η πόλη μας είναι πολύ μεγάλη, εισάγονται σ' αυτήν από κάθε γωνιά της γης τα πάντα, κι έτσι συμβαίνει να απολαμβάνουμε τα αγαθά, που παράγονται στις χώρες άλλων ανθρώπων με την ίδια ευκολία που απολαμβάνουμε τα αγαθά, που παράγονται εδώ.

39. Διαφέρουμε ακόμη από τους αντιπάλους μας και στην πολεμική εκπαίδευση στα ακόλουθα σημεία:

Πρώτα πρώτα έχουμε την πόλη μας ανοικτή σε όλους και ποτέ δεν εμποδίζουμε κάποιον με ξενηλασίες να μάθει ή να δεί κάτι που, αν δεν το κρύβαμε και το έβλεπε κάποιος εχθρός, θα μπορούσε να ωφεληθεί, γιατί εμείς στηριζόμαστε όχι τόσο στις προετοιμασίες και στα τεχνάσματα, όσο στην προσωπική μας ευψυχία την ώρα της μάχης.

2. Την ευχάριστη πλευρά της ζωής του Αθηναίου πολίτη αποτελούν η ευχαρίστηση από τους αγώνες (Παναθήναια, Διονύσια, Ελευσίνια κλπ.) και τις γιορτές με θυσίες, η άνεση σε καλοσυγυρισμένη κατοικία και η απόλαυση των αγαθών, τα οποία οι Αθηναίοι με το ανεπτυγμένο εμπόριο και την κυριαρχία τους στις θάλασσες μετέφεραν στην Αθήνα από όλα τα μέρη του τότε γνωστού κόσμου.

3. Οι Αθηναίοι άφηναν την πόλη τους ανοιχτή και δεν εφάρμοζαν το μέτρο της ξενηλασίας, όπως οι Σπαρτιάτες, σε όλους τους ξένους: εμπόρους ρήτορες, φιλοσόφους και άλλους επιστήμονες ή απλούς ανθρώπους, που θα είχαν να μάθουν κάτι ή γενικότερα να ωφεληθούν, επισκεπτόμενοι την Αθήνα, για δύο κυρίως λόγους, γιατί δεν είχαν φόβο μήπως αλλοιωθεί ο χαρακτήρας των πολιτών, αφού το ανώτερο αφομοιώνει το κατώτερο και διότι φιλοδοξούσαν να αποτελεί η πόλη τους «παιδευσιν της Ελλάδος».

4. Ενώ οι άλλες δημηγορίες ανήκουν στο συμβουλευτικό λόγο, ο 'Επιτάφιος' ανήκει στον επιδεικτικό λόγο, και ενώ οι άλλες δημηγορίες αποτελούν ένα είδος εισαγωγής και απαραίτητο συμπλήρωμα των γεγονότων που ιστορούν, ο 'Επιτάφιος' τόσο λίγη σχέση έχει με την αφήγηση που τον πλαισιώνει, ώστε, καθώς τον διαβάζουμε, σχεδόν ξεχνάμε τον πόλεμο. Ο 'Επιτάφιος' αποτελεί ένα είδος πολιτιστικής ιστορίας, όχι έκθεση γεγονότων.

Γ' ΑΔΙΔΑΚΤΟ

1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Επιπλέον, κύριοι δικαστές, νομίζω ότι εσείς δικάζετε όχι μόνο για αυτούς που πέφτουν σε παραπτώματα, αλλά και για να κάνετε καλύτερους και τους άλλους από τους πολίτες που δεν πειθαρχούν στους νόμους. Εάν, λοιπόν, τιμωρείτε του άσημους (ασήμαντους), κανένας δε θα γίνει καλύτερος από τους άλλους, γιατί κανείς δε θα γνωρίζει αυτόν που καταδικάστηκε από εσάς· εάν όμως τιμωρείτε τους πιο γνωστούς από τους παραβάτες, όλοι θα πληροφορηθούν (αυτό), ώστε χρησιμοποιώντας αυτό ως παράδειγμα θα γίνουν καλύτεροι οι πολίτες. Εάν λοιπόν καταδικάσετε αυτόν, όχι μόνο αυτοί που είναι στην πόλη θα το γνωρίσουν, αλλά και οι σύμμαχοι θα (το) πληροφορηθούν και οι εχθροί θα (το) μάθουν και θα νομίσουν ότι η πόλη είναι πολύ πιο αξιόλογη, εάν βλέπουν ότι εσείς ιδιαίτερα οργιζόσαστε για αυτού του είδους τα παραπτώματα και ότι οι παρανομούντες κατά τον πόλεμο δε συγχωρούνται.

2. ἀγνώπι, βελτίονι, παντί, μηδεμιᾷ, τῷ τοιούτῳ
3. ποιεῖτε, ἴστε, ὀργίζονται, ἔχρῳ, καταψήφισαι
4. τῶν ἀκοσμοῦντων: γεν. διαιρετική στο **τούς ἄλλους**
σωφρονεστέρους: κατηγορούμενο στο **τούς ἄλλους**
τούτῳ: αντικείμενο στο **χρωμένους**
παραδείγματι: κατηγορούμενο στο **τούτῳ**
πλείονος: γενική της αξίας στο **ἀξίαν**
5. Είναι υποθετικός λόγος που δηλώνει το προσδοκώμενο. Ως εξαρτημένος από το «Λυσίας ἔφη»: Εἰ μὲν τοίνυν τούς ἀγνώτας κολάζοιεν, οὐδένα ἔσεσθαι τῶν ἄλλων βελτίονα.